



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců JUDr. Evy Pechové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně:

C. E. A. P.

zastoupena advokátem JUDr. Petrem Raschelem
se sídlem Pařížská 68/9, Praha 1

proti
žalovanému:

Ministerstvo vnitra
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 10. 2. 2020, č. j. MV-155376-3/SO-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku, kterým ministr vnitra (dále jen „žalovaný“) zamítl rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 3. 10. 2019, č. j. VS-3774/835.3/2-2017, kterým podle § 11, § 13 odst. 1 a 14 odst. 2 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky, ve znění rozhodném (dále jen „zákon o státním občanství“), nebylo vyhověno její žádosti o udělení státního občanství České republiky ze dne 21. 8. 2017.
2. Prvostupňový správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí předně shrnul zjištěný skutkový stav věci, když poukázal na to, že žalobkyně má trvalý pobyt v České republice povolen od 10. 10. 2005; je vdaná za státního příslušníka České republiky, s nímž má nezletilého syna. Nicméně zdůraznil, že z údajů získaných od Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 26. 3. 2018 vyplynulo, že se žalobkyně v České republice převážně nezdržuje, jelikož měla evidovány dlouhodobé pobyty v zahraničí v období od 10. 9. 2014 do 26. 6. 2015, od 10. 9. 2015 do 31. 5. 2017 a od 10. 9. 2017 do 23. 3. 2018. Uvedené zjištění podpořil zjištěním z provedené pobytové kontroly v místě bydliště žalobkyně ze dne 27. 3. 2019 v 19:30 hod Krajským ředitelstvím Policie České republiky hl. m. Prahy. Z pobytové kontroly totiž vyplynulo, že v bytě nikdo nebyl přítomen a paní, bydlící v domě, sice potvrdila, že žalobkyně v domě bydlí společně s manželem a synem, ale zároveň uvedla, že nikdo z rodiny není v bytě přítomen, jelikož každoročně v prosinci odjíždějí do zahraničí a vracejí se zpět až v dubnu. Dále prvostupňový správní orgán nezjistil na straně žalobkyně žádné nedoplatky či penále na veřejném zdravotním pojištění, na Finanční správě České republiky, na Celním úřadu pro hl. m. Prahu, na Pražské správě sociálního zabezpečení, na Úřadu práce České republiky. Prvostupňový správní orgán poté dovodil, že žalobkyně splnila podmínku dle § 14 odst. 1 písm. a) zákona o státním občanství, když délka povoleného pobytu ke dni podání žádosti u ní dosahuje více než zákonem požadovaných 5 let. Naopak co se týče podmínky dle § 14 odst. 2 zákona o státním občanství, dospěl prvostupňový správní orgán k názoru, že tuto žalobkyně nesplňuje, jelikož se na území České republiky nezdržovala alespoň v rozsahu jedné poloviny doby pobytu dle § 14 odst. 1 písm. a) zákona o státním občanství, což vyplynulo z údajů od Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 26. 3. 2018 a bylo potvrzeno i sdělením Krajského ředitelství Policie České republiky ze dne 28. 3. 2019 o provedené pobytové kontroly. Prvostupňový správní orgán připustil, že nesplnění této podmínky může prominout dle § 15 odst. 2 zákona o státním občanství, pokud manžel žalobkyně, s nímž žije ve společné domácnosti, je státním občanem České republiky. V dané věci však nemohla být tato podmínka žalobkyni prominuta, protože pobytovou kontrolou bylo prokázáno, že se žalobkyně s manželem na území České republiky dlouhodobě nezdržují. Dále měl prvostupňový správní orgán za prokázanou zákonem stanovenou podmínku dle § 14 odst. 3 zákona o státním občanství, tj. beztrestnost, a to s ohledem na žalobkyní předložené výpisy z evidence rejstříku trestů. Taktéž uvedl, že žalobkyně splnila podmínku stanovenou v § 14 odst. 4, 5 zákona o státním občanství České republiky tím, že doložila příslušné osvědčení o vykonání zkoušky znalosti z českého jazyka, základních znalostí ústavního systému a základní orientace v kulturně-společenských, zeměpisných a historických reáliích České republiky pro udělování státního občanství. Za splněním

považoval prvostupňový správní orgán i podmínku dle § 14 odst. 6 zákona o státním občanství, když v řízení nebylo zjištěno po rozhodnou dobu ze strany žalobkyně porušení povinností vyplývajících z jiných právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců, veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, zaměstnanost, daně, cla, odvody a poplatky, vyživovací povinnost vůči dítěti, které má pobyt na území České republiky či veřejnoprávní povinnosti k obci, kde je přihlášena k pobytu. Žalobkyně tím, že řádně osvědčila výši a zdroj svých příjmů, splnila i podmínku dle § 14 odst. 7 zákona o státním občanství. A tím, že v době rozhodné výrazně a bez vážných důvodů nezatěžovala systém státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi, splnila podmínku dle § 14 odst. 8 zákona o státním občanství. Prvostupňový správní orgán následně uzavřel, že žádosti žalobkyně nevyhověl, protože nesplnila podmínku dle § 14 odst. 2 zákona o státním občanství na území České republiky, když se nezdržovala na území České republiky alespoň v rozsahu jedné poloviny doby pobytu, a rovněž tak neprokázala žádnou pracovní integraci na území České republiky.

3. Žalobkyně s prvostupňovým správním rozhodnutím nesouhlasila, proto proti němu podala rozklad. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím rozklad žalobkyně zamítl a potvrdil prvostupňové správní rozhodnutí. V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný k závěru prvostupňového správního orgánu o nesplnění podmínky dle § 14 odst. 2 zákona o státním občanství ze strany žalobkyně vysvětlil, že s ohledem na povolený trvalý pobyt žalobkyně na území České republiky ode dne 10. 10. 2005, je třeba danou podmínku posuzovat za dobu rozhodného období 5 let (60 měsíců) předcházejících dni podání žádosti. Tímto rozhodným obdobím je tedy konkrétně doba od 21. 8. 2011 do 21. 8. 2017; tudíž aby žalobkyně splnila danou podmínku, musela by na území České republiky fakticky pobývat více než 30 měsíců z rozhodného období. Žalovaný shodně s prvostupňovým správním orgánem v této souvislosti odkázal na sdělení Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 26. 3. 2018 a připomněl, že zdravotní pojištění je v České republice povinné pro všechny osoby s trvalým pobytem na území republiky; výjimkou je situace, kdy cizinec pobývá dlouhodobě v cizině, kde je pojištěn a učinil-li o této skutečnosti u příslušné zdravotní pojišťovny písemné prohlášení; přičemž za dlouhodobý pobyt v cizině se považuje nepřetržitý pobyt delší 6 měsíců. Žalovaný připustil, že žalobkyně k prokázání svého faktického pobytu v České republice předložila nájemní smlouvu ze dne 25. 3. 2016, z níž vyplynulo, že žalobkyně s manželem jsou oprávněni počínaje rokem 2016 užívat k rekreačním účelům jeden pokoj na adrese V. v období od 1. 4. do 31. 10. Dále k prokázání svého faktického pobytu žalobkyně předložila osvědčení o vykonání zkoušek pro účely udělení státního občanství, které vykonala dne 24. 7. 2015; pokladní stvrzenky vydané zdravotní pojišťovnou dne 7. 8. 2017, dne 8. 9. 2017; příjmový doklad vydaný Celním úřadem hl. m. Prahy ze dne 7. 8. 2017; lékařskou zprávu z vyšetření ze dne 7. 9. 2017; žádost o vydání potvrzení o bezdlužnosti ze dne 6. 6. 2017. Žalovaný však upozornil, že veškeré žalobkyní doložené doklady jsou datovány mimo období, v nichž byla odhlášena z plateb zdravotního pojištění. Připustil, že jediným dokladem, který datumově nekoresponduje s údaji ze zdravotní pojišťovny je žádost žalobkyně o expresní výměnu karty lítačka ze dne 29. 5. 2017, neboť podle údajů ze zdravotní pojišťovny měla být žalobkyně v zahraničí do dne 31. 5. 2017. Nicméně žalovaný zdůraznil, že z žádosti o expresní výměnu lítačky nevyplývá, že by tato byla podána osobně žalobkyní, tudíž neprokazuje tvrzení žalobkyně o jejím pobytu na území. K žalobkyní předloženým kopiím klubových kartiček (tesco clubcard atp.) konstatoval, že z nich nelze mít za prokázaný faktický pobyt žalobkyně na území. K rozkladovému

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

námítkám žalobkyně žalovaný uznal, že sdělení (úřední záznam) Krajského ředitelství Policie hl. m. Prahy o pobytové kontrole je nepřesné a nepřezkoumatelné, tudíž jej (na rozdíl od prvostupňového správního orgánu) nepovažoval za podklad ve správním řízení. Přesto byl přesvědčen, že spisový materiál obsahuje další pro rozhodnutí ve věci relevantní podklady jako sdělení zdravotní pojišťovny, o jehož věrohodnosti nejsou žádné důvodné pochybnosti dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění rozhodném (dále jen „správní řád“). Přičemž z předmětného sdělení zdravotní pojišťovny měl žalovaný za jednoznačně prokázáno, že žalobkyně byla v rozhodném období opakovaně dlouhodobě odhlášena ze zákonem stanovených povinných plateb pojištění právě z důvodu dlouhodobého pobytu v zahraničí, a to po dobu přesahující jednu polovinu doby rozhodného období, tj. po dobu více než 30 měsíců. Zároveň žalovaný upozornil, že se žalobkyně ke svým dlouhodobým pobytům v zahraničí vůbec nevyjádřila, když nevysvětlila, proč byla dlouhodobě a opakovaně odhlášena z plateb pojistného. Žalobkyně sice ve vyjádření ze dne 27. 6. 2018 tvrdila, že se na území České republiky zdržovala i v období od srpna 2012 do srpna 2017 s výjimkou 2 cest do E., avšak správním orgánům své tvrzení nikterak nedoložila. Žalovaný souhlasil i s neprominutím dané podmínky žalobkyni dle § 15 odst. 2 písm. a) zákona o státním občanství prvostupňovým správním orgánem. Uvedl, že v řízení nebylo sporným, že žalobkyně je manželkou státního občana České republiky, ale ve správním řízení nebylo prokázáno, že by spolu manželé sdíleli společnou domácnost. V této souvislosti odkázal na výpis z katastru nemovitostí, ze kterého nelze učinit závěr o vedení společné domácnosti manželů, když z něj naopak vyplývá, že byt na adrese R., P., kde je žalobkyně hlášena k pobytu, je ve výhradním vlastnictví toliko manžela žalobkyně. Připomněl, že bylo na žalobkyni, aby prokázala splnění veškerých zákonem požadovaných skutečností, což se v dané věci nestalo. Žalovaný dále připustil, že prvostupňový správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí jen stručně konstatoval, že žalobkyně není dle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství integrována do společnosti z pracovního hlediska. Proto žalovaný doplnil, že na území České republiky pobývá jen manžel žalobkyně, což je český státní občan a jejich syn, který má státní občanství jak České republiky, tak E. republiky. Ostatní členové rodiny žalobkyně na území České republiky nepobývají. Žalovaný pak dovodil, že z pouhé skutečnosti, že manžel žalobkyně má státní občanství České republiky nelze jednoznačně dospět k závěru o tom, že by žalobkyně byla integrována do společnosti; nadto za situace, kdy v řízení nebylo prokázáno vedení jejich společné domácnosti. Poukázal na to, že syn žalobkyně sdílí i její státní občanství, a proto uzavřel, že žalobkyni nelze považovat za plně integrovanou z rodinného hlediska. Co se týče její pracovní integrace, žalovaný konstatoval, že od roku 2005, kdy jí byl povolen trvalý pobyt na území, zde nevyvíjela žádnou pracovní aktivitu. Žalobkyně sama uvedla, že je ženou v domácnosti, manželovi pomáhá v podnikání a věnuje se překladatelské činnosti, avšak ani tato tvrzení správním orgánům nikterak neprokázala. K sociálnímu hledisku integrace žalobkyně žalovaný uvedl, že byt lze vzít v potaz délku pobytu žalobkyně na území republiky, přesto je z jejího jednání patrné, že značnou část sociálních vazeb směřuje k E. republice, kam pravidelně a na dlouhou dobu dojíždí. Opět žalovaný upozornil, že žalobkyně nepředložila žádné doklady, jimiž by měla v úmyslu prokázat existenci aktivních sociálních vazeb v České republice, tj. její zapojení do veřejného života, že by byla členkou nějakého zájmového či jiného spolku, anebo že by se jiným způsobem zapojovala do veřejného života v České republice. Žalovaný tak žalobkyni nepovažoval ani za integrovanou v sociální oblasti. Jako nepodstatnou pro meritorní rozhodnutí ve věci žalovaný posoudil obecnou argumentaci

žalobkyně, že má v České republice mnoho přátel a její syn má výborné výsledky ve škole. Navíc upozornil, že ani tato tvrzení žalobkyně správním orgánům nikterak nedoložila.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného; ústní jednání

4. Žalobkyně v podané žalobě namítala, že žalobou napadené rozhodnutí je v části posouzení integrace žalobkyně do společnosti dle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství nepřesné a řádně neodůvodněné. Byla naopak přesvědčena, že je jednoznačně rodinně integrována, přičemž její rodinu tvoří manžel I. F. a syn X. Taktéž uvedla, že udržuje i další styky se vzdálenějšími členy rodiny, tj. s nevlastním otcem manžela a s dcerou manžela z prvního manželství. Rodinné vazby označila za pevné a velmi dobré.
5. Zásadně nesouhlasila s názorem správních orgánů, že s manželem nevede společnou domácnost. Tento názor byl dle žalobkyně správními orgány nesprávně postaven toliko na poukazu výlučného manželova vlastnictví bytu, v němž žijí. Naopak žalobkyně upozornila na úřední záznam porízený z místního šetření příslušného orgánu policie, ze kterého jednoznačně vyplynulo, že paní bydlící v tomtéž domě potvrdila jejich společné bydlení. Dále žalobkyně uvedla, že s manželem trvale žije a společně hradí veškeré náklady spojené s vedením rodinné domácnosti ze společných prostředků, jež plynou z podnikatelské činnosti manžela.
6. Odmítla i závěry žalovaného o neexistenci sociální integrace na její straně, když udržuje četné kontakty s rodinnými přáteli (v řádu desítek blízkých přátel). V této souvislosti zmínila svou dobrou znalost českého jazyka a reálií, což označila za důkaz svého vážného zájmu o integraci do společnosti v České republice.
7. Žalobkyně nesouhlasila ani s názorem správních orgánů, že nesplňuje podmínku pro udělení státního občanství dle § 14 odst. 2 zákona o státním občanství, tj. že se po zákonem stanovenou dobu nezdržovala na území České republiky. Připustila však, že v současné době, kdy odevzdala svůj cestovní pas, již není schopna své tvrzení prokázat. Nicméně i v takovémto případě byla přesvědčena, že bylo třeba její splnění prominout dle § 15 odst. 2 písm. a) zákona o státním občanství.
8. Žalobkyně namítala, že žalobou napadené rozhodnutí ve svém důsledku vytváří v její rodině nerovné postavení mezi jejími členy a ztěžuje jejich společný rodinný život.
9. Žalobkyně navrhla soudu, aby rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
10. Žalovaný ve vyjádření ze dne 23. 6. 2020 odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Co se týče žalobkyní nově v žalobě uplatněné námitky, v níž sporovala závěr žalovaného o nevedení společné domácnosti s manželem, žalovaný poukázal na to, že své tvrzení žalobkyně neprokázala. Žalovaný považoval za potřebné upozornit na to, že se žalobkyně v průběhu celého správního řízení nikterak nevyjádřila ke svým dlouhodobým pobytům v zahraničí.
11. Žalovaný navrhl soudu, aby žalobu zamítl.
12. Na ústním jednání dne 25. 5. 2022 právní zástupce žalobkyně i žalovaný setrvali na svých procesních stanoviscích.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

13. Právní zástupce žalobkyně odkázal na žalobu a dodal, že navržené důkazy sice nemusí mít výpovědní hodnotu o hlubokém poutu žalobkyně k České republice, přesto žalobkyně je v České republice integrována tak jako každý občan České republiky. Stará se zde o syna, který je reprezentantem České republiky v jachtingu a zná se dobře s rodiči synových spolužáků. Osoby, jenž byly žalobkyní označeny jako svědci v žalobě, byly náhodně vybrány, aby potvrdily skutečnost, že žalobkyně má v České republice řadu přátel. K vedení společné domácnosti žalobkyní a jejího manžela právní zástupce žalobkyně zopakoval, že žalobkyně se stará o rodinu, zajišťuje chod domácnosti a pomáhá manželovi při podnikání. V této souvislosti sporoval právní zástupce žalobkyně úřední záznam o provedeném místním šetření příslušnou složkou policie na adrese bydliště žalobkyně.
14. Soud na ústním jednání pro nadbytečnost zamítl provést žalobkyní v žalobě navržené důkazy, jenž měly prokázat její tvrzení, že má v České republice přátele, s nimiž udržuje pravidelné styky, a to její účastnický výslech a svědecké výslechy manžela, dcery manžela A. F. a přátel M. Z., M. P. a I. K. Soud neprovedení těchto důkazů zamítl, jelikož dospěl k názoru, že správní orgány v přezkoumávaném řízení dostaly své povinnosti a řádně zjistily skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí (blíže viz bod 23 rozsudku). K provedení dokazování nebyly vzneseny účastníky žádné námitky; další důkazní návrhy nebyly účastníky učiněny.

III.

Posouzení žaloby

15. Na základě podané žaloby přezkoumal Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu dle § 75 s. ř. s.
16. Žaloba není důvodná.
17. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
18. Podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství platí, že: „*[s]tátní občanství České republiky lze udělit, pokud je žadatel integrován do společnosti v České republice, zejména pokud jde o integraci z hlediska rodinného, pracovního, nebo sociálního, a splňuje ostatní podmínky stanovené v § 14.*“
19. Soud předně velmi stručně a v obecné rovině uvádí, že žalobkyně v posuzované věci žádala o udělení státního občanství České republiky. Přičemž podmínky pro jeho udělení jsou vtěleny do ustanovení § 13 a § 14 zákona o státním občanství; splnění některých zákonem stanovených podmínek pak může být prominuto, za předpokladů stanovených § 15 zákona o státním občanství.
20. V dané věci je mezi účastníky sporné jednak, zdali žalobkyně byla do české společnosti řádně integrována zejména po rodinné a sociální stránce dle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství, a rovněž tak, zdali jí bylo možno ze strany správních orgánů i při nesplnění podmínky spočívající v zákonem stanovené délce pobytu v České republice dle § 14 odst. 2 zákona o státním občanství, tuto prominout dle § 15 odst. 2 písm. a) zákona o státním občanství.

21. Co se týče první sporné skutečnosti, tj. rodinné a sociální integrace žalobkyně do české společnosti, soud poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. března 2021, č. j. 1 As 486/2020 – 37, kde v odstavci [13] Nejvyšší správní soud pregnantně definoval cíl a podstatu zákonného ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství upravující podmínky pro nabytí státního občanství tak, že v případě vyžadované integrace žadatele o státní občanství do české společnosti se jedná: „... o základní podmínku pro nabytí státního občanství. Státní občanství je totiž pojímáno jako svazek se státem, založený na tzv. „skutečném poutu“ (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 1. 10. 2014, sp. zn. I. ÚS 2486/13). Integraci je nutno posuzovat v kontextu obsahu státního občanství. Nabytím státního občanství jednotlivec získává řadu významných práv, mimo jiné právo přímo ovlivňovat fungování státu prostřednictvím voleb, či přístup k řadě veřejných funkcí. Stejně tak získává i právo na ochranu ze strany státu. Na druhé straně z občanství vyplývá řada povinností vůči státu jako věrnost, závazek k jeho obraně, dodržování právních předpisů i mimo území státu atd. Nelze přehlédnout i fakt, že státní občanství České republiky je branou k občanství Evropské unie a výrazně tak usnadňuje pobyt i v jiných členských státech Unie, včetně pohybu a pobytu jeho rodinných příslušníků (srov. např. „pobytovou“ směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států).“
22. Dále se v bodech [15] a [16] shora citovaného rozhodnutí Nejvyšší správní soud vyjádřil k rozsahu a limitům správního uvážení při rozhodování o státním občanství a zdůraznil, že takovéto limity, jinými slovy „mantinely“ či „pravidla hry“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013 – 29), jsou určeny nejen zákonem, nýbrž i tvrzeními poskytnutými žadatelem o státní občanství. V této souvislosti totiž Nejvyšší správní soud akcentoval, že dané řízení je řízení: „... zahajované na žádost, jehož nepostradatelnou součástí je i zaslaný životopis žadatele [§ 19 písm. f) zákona o státním občanství]. V životopise žadatel uvede zejména údaje o svém pobytu na území České republiky, včetně délky zahraničních pobytů během této doby, pracovní nebo jiné výdělečné činnosti a studiu v České republice a rodinném a společenském životě. Jde tedy o formu sebeprezentace žadatele o státní občanství, ve které se snaží státu (zastupovanému správními orgány) vylíčit, proč by se právě on měl stát jeho občanem, a to sdělením faktů podporujících splnění zákonné podmínky, že je integrován do společnosti v České republice. Řízení o udělení státního občanství je řízením o žádosti. Je na žadateli, aby vlastními skutkovými tvrzeními a jejich doložením potřebnými důkazy nebo alespoň označením takových důkazů odůvodnil svou žádost o udělení státního občanství, neboť je již integrován do společnosti v České republice. Správní orgány nemají povinnost žadatele vyzývat k doplnění jeho životních reálií či obecně důvodů, pro které by se právě on měl stát státním občanem (vyjma např. situací, kdy podklady jsou neúplné či nejasné); tím by nepřípustně zasahovaly do řízení, neboť samy budou o žádosti a důvodech pro udělení státního občanství rozhodovat. Nelze vyloučit, že informace relevantní k posouzení žádosti o státní občanství lze uvést i v průběhu řízení (mimo životopis).“
23. Soud ze správního spisu ověřil, že žalobkyně ani v odůvodnění své žádosti ze dne 21. 8. 2017, v životopise ze dne 21. 8. 2017 a ani v průběhu správního řízení netvrdila a tudíž ani neprokazovala okolnosti, jež by svědčily o tom, že by měla, vyjma manžela (českého státního občana) a syna (ten je však nositelem dvojího státního občanství), hluboké vazby na osoby trvale žijící na území České republiky. Přičemž neuvedla nic bližšího ani o vztahu s manželem, kromě toho, že mu pomáhá v podnikání, a ani o vztahu k synovi, až na jeho dobrý školní prospěch. Jak již konstatoval Nejvyšší správní soud ve shora odkazovaném rozsudku: „[p]odmínka rodinné či sociální integrace není bez dalšího splněna

toliko na základě skutečnosti, že rodiče nezletilého mají na území České republiky trvalý pobyt, vždy jde v konečném důsledku o prokázání skutečného pouta s Českou republikou“ (podtržení bylo doplněno zdejším soudem). Je sice pravdou, že v životopise žalobkyně odvozovala svou sociální integraci i od kamarádů svého manžela a svých „latinos“ přátel, které poznala v Praze. Nicméně soud zdůrazňuje, že se jedná o ryze obecné tvrzení, které nebylo žalobkyní nikterak specifikováno a ani prokazováno v průběhu správního řízení. Soud však nemá za to, že by z tvrzení žalobkyně o jejích stycích s přáteli manžela bylo lze dovozovat její rodinnou či sociální integraci, neboť již z podstaty věci přátelé jejího manžela nejsou *a priori* jejími přáteli, nýbrž její přátelství či spíše vztah k nim je jen odvozen od osoby jejího manžela; jinými slovy řečeno, pokud by nebylo jejího manžela, neměla by žalobkyně tyto přátele. Závěr o rodinné a sociální integraci žalobkyně taktéž nelze učinit ani z jejího tvrzení o tom, že se v Praze seznámila s „latinos“ přáteli, tj. s osobami, které nemají kořeny v České republice, přičemž současně žalobkyně netvrdila, že by se jednalo o osoby v České republice usazené a ani neuváděla žádné bližší podrobnosti natož intenzitu těchto vztahů, z čehož by bylo možno usuzovat na skutečné pouto žalobkyně k České republice. Soud zdůrazňuje, že žalobkyně v průběhu celého správního řízení zůstala pasivní a řádně netvrdila, natož aby osvědčovala podstatné skutečnosti týkající se její rodinné a sociální integrace v České republice, k čemuž byla, pokud chtěla být v řízení úspěšná, povinna. Za této situace rozhodně nelze správním orgánům vytýkat, že měly ze své vlastní iniciativy pátrat či domýšlet si skutečnosti, jež by mohly nasvědčovat rodinné a sociální integraci žalobkyně v České republice. Navíc jak uvedeno výše Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí jasně konstatoval, že správní orgány nemají povinnost vyzývat žadatele k doplnění důvodů, pro které o udělení státního občanství žádají; naopak takovýto postup by byl vnímán jako nepřipustné zasahování do správního řízení. Žalobkyně až v žalobě uplatnila konkrétnější tvrzení ohledně rodinné a sociální integrace, když poukázala na své styky s širší rodinou (dceru manžela z prvního manželství) a učinila důkazní návrhy. Žalobkyně v žalobě požadovala provést svůj účastnický výslech a svědecké výslechy - jednak osob z řad rodiny (manžela a dcery manžela z prvního manželství) a taktéž tří přátel. Nicméně již tvrzení žalobkyně v žalobě, že navržené výslechy mají prokázat udržování jejích pravidelných styků s širší rodinou a přáteli samo o sobě nevypovídá o hlubokých vazbách žalobkyně na státní občany České republiky. Jelikož soud dospěl k názoru, že žalobkyní v žalobě nově dotvrzené skutečnosti o rodinné a sociální integraci nejsou způsobilé zpochybnit správními orgány zjištěný skutkový stav věci, nepřistoupil na ústním jednání k provedení navržených důkazů (výslechů).

24. Soud na tomto místě považuje za potřebné uvést, že závěr o existenci skutečného pouta žalobkyně s Českou republikou nelze učinit ani na základě jí tvrzené obluby českého umění a Prahy (viz životopis žalobkyně ze dne 21. 8. 2017) či dobré znalosti českého jazyka a českých reálií (viz žaloba článek II). Soud se proto v dané věci ztotožnil s žalovaným, který v rámci hodnocení podmínek integrace žalobkyně do české společnosti akcentoval, že žalobkyně v žádosti a ani v průběhu správního řízení neuvedla žádné relevantní skutečnosti, které by mohly nasvědčovat jejímu skutečnému poutu s Českou republikou (a to ohledně všech forem integrace). Bylo na žalobkyni, aby vlastními skutkovými tvrzeními a jejich doložením potřebnými důkazy nebo alespoň označením takových důkazů, řádně odůvodnila svou žádost o udělení státního občanství tak, aby z ní bylo patrné, že je do společnosti v České republice náležitě integrována, což se však v dané věci nestalo.

25. Dále se soud bude zabývat v pořadí druhou spornou otázkou v dané věci, a to zdali bylo žalobkyni možno ze strany správních orgánů i při nesplnění podmínky spočívající v zákonem stanovené délce pobytu v České republice dle § 14 odst. 2 zákona o státním občanství, tuto podmínku prominout dle § 15 odst. 2 písm. a) zákona o státním občanství.
26. Podle § 14 odst. 2 zákona o státním občanství *„[s]tátní občanství České republiky lze udělit, pokud žadatel prokáže, že se na území České republiky skutečně zdržuje alespoň v rozsahu jedné poloviny doby pobytu, jak je stanovena v odstavci 1 písm. a) až c). Do této doby se započítávají i období nepřítomnosti cizince na území České republiky, pokud jednotlivá období nepřítomnosti nepřesáhla 2 po sobě jdoucí měsíce, nebo ze závažného důvodu 6 po sobě jdoucích měsíců; závažným důvodem je zejména těhotenství a narození dítěte, vážné onemocnění, studium, odborné školení nebo pracovní cesta.“*
27. Podle ustanovení § 15 odst. 2 písm. a) zákona o státním občanství: *„[s]plnění podmínky stanovené v § 14 odst. 2 může být prominuto žadateli, který má na území České republiky povolen trvalý pobyt a jeho manžel nebo partner, se kterým žije ve společné domácnosti, je státním občanem České republiky“.*
28. Ohledně splnění podmínky pro udělení státního občanství zakotvené v § 14 odst. 2 zákona o státním občanství, tedy zda se žalobkyně v rozhodném období zdržovala na území České republiky alespoň po dobu jedné poloviny doby pobytu, soud konstatuje, že její nesplnění žalobkyně v žalobě spороvala v ryze obecné rovině, když s ním toliko stroze nesouhlasila. Zároveň však žalobkyně připustila, že není schopna prokázat svůj pobyt mimo území České republiky, neboť odevzdala cestovní doklad. Žalobkyně tedy v žalobě neuplatnila žádnou konkrétní námitku směřující proti závěrům správních orgánů týkající se posouzení dané podmínky, když ani neoznačila žádný konkrétní časový úsek, po který měla v rozporu se zjištěními správních orgánů pobývat na území České republiky. Soud na tomto místě připomíná, že správní orgány svůj závěr o nesplnění dané podmínky žalobkyni opřely o údaje zjištěné ze sdělení Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 26. 3. 2018 a pečlivě vysvětlily, proč pokládají dané údaje za spolehlivé. Žalobkyně přitom v žalobě nenamítala nevěrohodnost sdělení Všeobecné zdravotní pojišťovny. Soud upozorňuje, že žalovaný se podrobně splněním dané podmínky zabýval na stranách 3 až 5 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.
29. Soud na tomto místě považuje za potřebné citovat z Důvodové zprávy ze dne 3. 10. 2012, Poslanecká sněmovna PČR (tisk č. 827/0), kde bylo k zákonnému ustanovení § 14 odst. 2 zákona o státním občanství uvedeno následující: *„[z]ákladním a nutným předpokladem pro integraci žadatele do společnosti je skutečnost, že žadatel se na území České republiky delší dobu fakticky zdržuje. Proto návrh požaduje, aby žadatel prokázal, že se na území České republiky skutečně zdržuje v rozsahu alespoň jedné poloviny doby pobytu požadované v odstavci 1, přičemž jsou dále stanovena kritéria pro posouzení resp. výpočet toho, kdy lze považovat pobyt žadatele za nepřerušovaný, resp. v jakých případech se k faktickému přerušování pobytu žadatele na území České republiky nepřiblíží. Uvedená podmínka je tedy formulována tak, že nevylučuje, aby žadatel např. z pracovních, studijních či jiných taxativně uvedených důvodů po delší dobu pobýval v zahraničí. Okruh osob, kterým bude možné splnění této podmínky prominout, je záměrně vymezen velice úzce.“*
30. I ve světle shora citované důvodové zprávy je při posouzení podmínky pro udělení státního občanství České republiky dle § 14 odst. 2 zákona o státním občanství zřejmá klíčová role žalobkyně, která musí být připravena řádným a věrohodným způsobem prokázat své

tvrzení o jejím faktickém pobytu na území České republiky po rozhodné období, což se v dané věci nestalo. Soud proto souhlasí se správními orgány, že žalobkyně neprokázala splnění podmínky stanovené v § 14 odst. 2 zákona o státním občanství. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit ani velmi kusá a stručná obrana žalobkyně v žalobě, že není v její moci tuto podmínku s ohledem na odevzdání předchozího cestovního dokladu splnit. Cestovní doklad bezesporu není jediným důkazním prostředkem způsobilým prokázat pobyt žalobkyně mimo Českou republiku. Navíc žalobkyně neuvedla žádný důvod, pro který nemohla daný cestovní doklad předložit v průběhu správního řízení správním orgánům.

31. Dále žalobkyně namítala, že správní orgány jí měly nesplnění této podmínky prominout dle § 15 odst. 2 písm. a) zákona o státním občanství. Soud upozorňuje, že z jazykového textu dotčeného zákonného ustanovení vyplývá, že prominutí uvedené podmínky je ponecháno na uvážení správního orgánu (o čemž svědčí použitý výraz „*může*“), soudní přezkum této úvahy je tak z povahy věci omezen. Správní úvahu je soud oprávněn přezkoumávat pouze z pohledu toho, jestli žalovaný nepřekročil meze správního uvážení, nebo je nezneužil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), přičemž v žádném případě nemůže nahrazovat správního uvážení uvážením soudu (viz nález Ústavního soudu ze dne 16. 3. 2006, sp. zn. IV. ÚS 49/04). Vycházejí z mantinelů pro soudní přezkum správního uvážení pak soud konstatuje, že v postupu žalovaného neshledal žádné pochybení, neboť žalovaný se s otázkou možného prominutí předmětné podmínky dostatečně vypořádal na stranách 5 až 6 žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný správně konstatoval, že v řízení nebylo sporným, že žalobkyně je manželkou státního občana České republiky, ale neměl za prokázané, že by spolu manželé sdíleli společnou domácnost.
32. V této souvislosti soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2010, č. j. 9 As 6/2010 – 73, kde se Nejvyšší správní soud zabýval mj. problematikou posuzování pojmu „společná domácnost“, byť pro potřeby řízení o uložení správního vyhoštění dle § 15a odst. 4 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Nejvyšší správní soud zde v první právní větě konstatoval, že: „*[s]právní orgán není povinen vycházet ze samotného tvrzení cizince o vedení společné domácnosti s občanem Evropské unie - toto tvrzení musí být v řízení prokázáno relevantními důkazy.*“ Přestože soudem přezkoumávané rozhodnutí v tomto případě bylo vydáno v rámci správního řízení vedeného dle zákona o státním občanství, soud nespatřuje žádný důvod, pro který by nebylo možno i v tomto případě při posuzování předmětného pojmu vycházet z citovaného judikátu.
33. Žalobkyně nesouhlasila s poukazem žalovaného v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí věnovaném prominutí, resp. neprominutí podmínky v § 14 odst. 2 zákona o státním občanství, na výlučné vlastnictví manžela bytu, v němž se žalobkyně žijí. Soud však za situace, kdy žalobkyně správním orgánům opět nenabídla žádné relevantní tvrzení o vedení společné (rodinné) domácnosti s manželem, souhlasí s postupem žalovaného, který zjištění z veřejně dostupného katastru nemovitostí využil a podpořil jím svůj (opačný) názor. Soud je přesvědčen, že uvedené zjištění bylo v případě, kdy tvrzení žalobkyně o existenci společné (rodinné) domácnosti zůstalo toliko v rovině tvrzení, způsobilé založit pochybnost o pravdivosti předmětného tvrzení, tudíž soud na poukazu žalovaného na údaj o výlučném vlastnickém právu jen jednoho z manželů nespatřuje nic nestandardního či podivného. Naopak soud jen pro dokreslení připomíná, že manželé dle českého právního řádu obvykle, po dobu manželství, nabývají vlastnictví nemovitých, ale i movitých věcí do

společného jmění (vlastnictví) manželů. Samozřejmě soud akcentuje, že si je vědom skutečnosti, že manželé mohou a často i nabývají vlastnictví k věcem do svého osobního vlastnictví. Nicméně, žalovaný správně a zcela racionálně v dané věci poukázal na to, že byt, který má být žalobkyní a jejím manželem užíván ke společnému bydlení a potažmo k vedení společné (rodinné) domácnosti, nespadá do jejich společného jmění manželů, tudíž nesvědčí ve prospěch tvrzení žalobkyně o společné (rodinné) domácnosti.

34. Pokud žalobkyně v žalobě dovozovala vedení společné domácnosti z obsahu sdělení příslušného orgánu policie o provedení místního šetření, pak soud zdůrazňuje, že tento podklad byl na základě rozkladových námitek žalobkyně shledán žalovaným nepřezkoumatelným; tudíž z něj ve správním řízení nebylo žalovaným vycházeno (viz strana 4 poslední odstavec a strana 5 první odstavec odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí). Žalobkyně v žalobě nenapadala správnost posouzení uvedeného sdělení o místním šetření jako nepřezkoumatelného podkladu ze strany žalovaného, pouze se dovolávala skutečností z něj plynoucích na podporu svého tvrzení o vedení společné domácnosti. Soud však konstatuje, že v případě, kdy je určitý podklad ve správním řízení shledán nepřezkoumatelným a účastník se nedovolává nesprávnosti takového posouzení, nelze pak z dotčeného podkladu (který nesplňuje zákonem stanovené náležitosti) vycházet a činit žádné závěry ani v soudním řízení. Ve světle uvedeného se soudu navíc jeví poukaz žalobkyně na nepřezkoumatelný podklad v dané věci jako zjevně účelový. K tvrzení žalobkyně v žalobě, že společně s manželem trvale žije a hradí veškeré náklady spojené s vedením rodinné domácnosti ze společných prostředků, jež plynou z podnikatelské činnosti manžela, soud uvádí, že se opět jedná o pouhé nikterak nedoložené tvrzení žalobkyně.
35. Soud shrnuje, že úvahu žalovaného v tom směru, že žalobkyni nelze splnění podmínky dle § 15 odst. 2 písm. a) zákona o státním občanství prominout, hodnotí jako srozumitelnou, zcela logickou a nepřekračující meze správního uvážení. Soud tedy opět přitakává žalovanému, že za situace, kdy žalobkyně sama ničeho konkrétního o vedení společné domácnosti s manželem v České republice netvrdila, natož aby vedení společné domácnosti prokazovala a zároveň bylo její tvrzení žalovaným zpochybněno (zjištěnými údaji z katastru nemovitostí), bylo nutno dospět k závěru, že splnění podmínky jí nebylo možno prominout.
36. Soud ani výtku žalobkyně, že žalobou napadené rozhodnutí ve svém důsledku vytváří v rodině nerovné postavení mezi jejími členy a ztěžuje jejich společný rodinný život, neposoudil jako důvodnou. Opět i v tomto případě soud poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. března 2021, č. j. 1 As 486/2020 – 37, kde v odstavci [14] se Nejvyšší správní soud jednoznačně vyjádřil tak, že „[k]oncepce právní úpravy státního občanství tradičně vychází z principu suverenity státní moci, a je proto výsostným právem státu určovat podmínky, za kterých se nabývá a pozbývá státní občanství (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 9. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 9/94, či ze dne 8. 3. 2000, sp. zn. IV. ÚS 586/99). Z judikatury Ústavního soudu lze dále dovodit, že pokud cizinci občanství není uděleno, nezasahuje se tím do žádného ústavně chráněného práva (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 5/16)“. Tudíž, soud toliko opakuje, že zamítnutí žádosti žalobkyně o udělení státního občanství nikterak zasahuje do jejího rodinného života a rozhodně již z logiky věci nelze z rozhodnutí o neudělení státního občanství dovozovat vznik nerovného postavení mezi členy rodiny žalobkyně.

V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

37. Lze tak uzavřít, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a judikaturou soudů, soud ve správním řízení neshledal ani procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, proto soud nedůvodnou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
38. Výrok o nákladech řízení pod bodem II. rozhodnutí je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně nebyla ve věci samé úspěšná a úspěšné žalované prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. května 2022

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

